

Mål nr

4309-1998

meddelad i Stockholm den 25 mars 2002

KLAGANDE

Kalle

MOTPART

Tyresö kommun, 135 81 Tyresö

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrättens i Stockholm dom den 6 maj 1998 i mål nr 5319-1996

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

YRKANDE M.M.

Kalle fullföljer sin talan och anför bl.a. följande. Av de vägar som omfattas av byggnadsnämndens beslut är "Ängmarenvägen" och "Sjöviksvägen" belägna inom Vissvass by. De har tillkommit och är avsedda att nyttjas endast för bybornas behov. Vaghållningen sköts helt av de enskilda fastighetsägarna. Tyresö kommun har veterligen inte i något avseende bidragit till underhållet. Motorfordonstrafik är med stöd av 151 § vägtrafikkungörelsen (1972:603) förbjuden. "Ängmarenvägen" går genom tomt- och gårdsmark till fastigheten Vissvass 1:25. Båda vägarna är ostridigt av det privata slag som vid 1948 års reform av den kommunala kompetensen inte ansågs tillgodose ett sådant intresse att kommunalt anslagsbeviljande borde komma i fråga. Därmed omfattas de över huvud taget inte av den kommunala kompetensen. Namnsättningen skulle medföra betydande risk för allvarliga störningar i de boendes hemfrid, eftersom allmänheten säkerligen skulle åberopa den som stöd för ett obegränsat nyttjande av vägarna.

Kommunen bestrider under åberopande av vad som tidigare anförts i målet bifall till klagandens talan.

Lantmäteriverket och Svenska kommunförbundet har, efter förordnande av Regeringsrätten, kommit in med yttranden i målet.

Svenska kommunförbundet anför bl.a. följande. Rådande praxis inom området för kommunal namngivning faller sedan gammalt tillbaka på den allmänna kompetensen i 2 kap. 1 § i kommunalagen (1991:900) och detta förhållande tar inte bara sikte på detaljplanlagda områden. Kompetensen upp bärs ytterst av samhällets behov av att vårda ortnamnens kulturhistoriska och sociala värde. Att kommunerna dessutom till följd av allt fler olika samhällsåligganden, t.ex. inom räddningstjänsten, har mera konkreta och dagsaktuella behov av god och enhetlig officiell struktur i fråga om namngivning av både allmänna och enskilda vägar förstärker den allmänna kompetensen.

Lantmäteriverket anför bl.a. följande. Rätten att välja adresssystem och sätta belägenhetsadresser måste anses ingå i kommunens allmänna kompetens. Tillgång till kända, unika och entydiga adresser är en förutsättning för ett effektivt fungerande samhälle på såväl nationell som lokal nivå.

SKÅLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Byggnadsnämnden i Tyresö kommun beslutade den 2 november 1995, § 211, att införa vägnamn för fem vägar inom kommunen, bl.a. för två vägar inom Vissvass by, Sjöviksvägen och Ängmarenvägen. De aktuella vägarna ligger utanför planlagt område. Frågan om namnsättning av vägarna bereddes inom kommunens namnberedning. Berörda fastighetsägare, däribland kommunen, samt brandförsvaret posten och tekniska kontoret gavs tillfälle att komma in med synpunkter. Kalle motsatte sig för egen del och för övriga delägare i fastigheterna Vissvass 1: 14 och 2:7 införandet av vägnamn och adressnummer i Vissvass by.

Frågan om vem som har beslutskompetensen vad gäller namnsättning av vägar är inte lagrad i vidare mån än vad som följer av 5 § lagen (1995:1537) om lägenhetsregister. Där framgår att varje bostadslägenhet skall hänföras till en adress som fastställs av kommunen. Denna lag har emellertid trätt i kraft endast i fråga om Gävle kommun och Högalids församling i Stockholms kommun. I promemorian En ny FoB-lag (Ds 2000:17) föreslås en ny lag om lägenhetsregister. Enligt lagen skall kommunerna fast-

ställa belägenhetsadresser för bostadslägenheter. Förslaget har ännu inte lett till lagstiftning.

I avsaknad av en generell reglering av beslutskompetensen får en prövning av kommunernas roll och ansvar i fråga om namnsättning av vägar ske utifrån bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen. Enligt denna bestämmelse får en kommun själv ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller dess medlemmar och som inte skall handhas enbart av någon annan.

I praktiken har kommunen varit beslutande såvitt gäller namngivning av vägar, gator, allmänna platser etc. inom detaljplanelagt område medan beslutande vad gäller vägar och gator utom detaljplan har varit vägghållaren (se Kulturarvsutredningens betänkande SOU 1996:128 s. 220-221). Det åligger kommunerna att ombesörja att olika samhällstjänster som t.ex. post, räddningstjänst och hemtjänst fungerar effektivt. I detta måste enligt Regeringsrättens mening ingå att se till att klara och entydiga adressuppgifter finns inom såväl detaljplanelagda som icke detaljplanelagda områden i kommunen. Regeringsrätten finner därför i likhet med underinstanserna att namngivning av enskilda vägar får anses utgöra en angelägenhet av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område. Byggnadsnämndens beslut är således inte olagligt.

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avslår överklagandet